

อาการของภาวะหมดประจำเดือน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ
พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพวัยหมดประจำเดือน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรดุษฎีบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ.2541

ISBN 974-589-942-9

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

3536161 NSNS/D : สาขาวิชา: พยาบาลศาสตร์; พย.ด. (พยาบาลศาสตร์)

ศัพท์สำคัญ : อาการของภาวะหมดประจำเดือน / พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ / ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ

วาริณี เอี่ยมสวัสดิกุล: อาการของภาวะหมดประจำเดือนและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพวัยหมดประจำเดือน (MENOPAUSAL SYMPTOMS AND FACTORS DETERMINING HEALTH-PROMOTING BEHAVIOR OF PROFESSIONAL NURSES IN MENOPAUSAL PERIOD) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ชื่นชม เจริญยุทธ M.C.H., พบ.ด., สมจิต ปทุมานนท์ M.P.H., ส.ด., อวยพร ตัฒนุชกุล M.S.N., Ph.D. 172 หน้า. ISBN 974-589-942-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอาการของภาวะหมดประจำเดือน ปัจจัยเสริม ปัจจัยเกี่ยวกับการรับรู้ พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ และอิทธิพลของปัจจัยเกี่ยวกับการรับรู้และปัจจัยเสริมที่มีต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพวัยหมดประจำเดือน กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพ อายุระหว่าง 40-56 ปี จำนวน 563 คน ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ถดถอย พหุเชิงซ้อน

ผลการวิจัยพบว่า พยาบาลวิชาชีพมีอาการของภาวะหมดประจำเดือนในทุกระยะของวัยหมดประจำเดือน อาการที่พบมากที่สุด คือ ปวดกล้ามเนื้อและข้อ อาการที่พบน้อย คือ อาการร้อนวูบวาบ มีปัจจัยเกี่ยวกับการรับรู้และปัจจัยเสริมในระดับดี มีพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพโดยรวมและรายด้านดี ปัจจัยเกี่ยวกับการรับรู้และปัจจัยเสริมร่วมกันอธิบายความผันแปรของพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพได้ ร้อยละ 33 ($p < .001$) การรับรู้สมรรถนะของตนเอง การรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ อายุ อาการของภาวะหมดประจำเดือน รูปแบบการปฏิบัติตัวของบุคคลใกล้ชิด ประสิทธิภาพการส่งเสริมสุขภาพสตรีวัยหมดประจำเดือนมีผลทางบวกต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพวัยหมดประจำเดือน การรับรู้สิ่งขัดขวางพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพมีผลทางลบ สตรีโสดมีพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพน้อยกว่าสตรีมีคู่ แต่มากกว่าสตรีหม้ายและหย่า ผลการวิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบควรจัดกิจกรรมดูแลสุขภาพและส่งเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพวัยหมดประจำเดือน

3536161 NSNS/D : MAJOR : NURSING SCIENCE ; D.N.S. (NURSING SCIENCE)

KEY WORD : MENOPAUSAL SYMPTOMS /HEALTH - PROMOTING BEHAVIOR/
FACTORS DETERMINING HEALTH - PROMOTING BEHAVIOR

WARINEE IEMSAWASDIKUL: MENOPAUSAL SYMPTOMS AND FACTORS
DETERMINING HEALTH-PROMOTING BEHAVIOR OF PROFESSIONAL NURSES
IN MENOPAUSAL PERIOD. THESIS ADVISOR : CHOUNCHOM CHAROENYOOTH
M.C.H., Ph.D., SOMCHIT PADUMANONDA M.P.H., Dr.P.H., OUYPORN
TONMUKAYAKUL M.S.N., Ph.D. 172 p. ISBN 974-589-942-9

The objectives of this research are to investigate menopausal symptoms, and to study modifying factors, cognitive-perceptual factors in determining health-promoting behavior of professional nurses in menopausal period. Five hundreds sixty three professional nurses, aged 40-56, were randomly selected to be the samples. Structured questionnaires are used for data collection and hierarchical regression were employed for data analysis.

The results reveal that most of the subjects suffered from menopausal symptoms, the most frequent symptom is muscle and joint pain, whereas the least is hot flash. Subjects' cognitive-perceptual factors and modifying factors are good. The overall health - promoting behavior and each aspect are good. Cognitive-perceptual factors and modifying factors explain 33 percent of variance in health-promoting behavior ($p < .001$). Perceived self-efficacy, perceived benefit of health-promoting behavior, age, menopausal symptoms, significant person's behavior pattern and experience in health- promoting of menopausal women have significant positive correlation with health-promoting behavior. Perceived barrier to health-promoting behavior has significant negative correlation with health-promoting behavior of professional nurses in menopausal period. Single subjects have lower health promoting behavior than married, but higher behavior than widowed and divorced. The results suggest that responsible organizations should provide health care services and facilitate health-promoting behavior of professional nurses in menopausal period.